

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 532/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], všetci bytom [REDACTED] zastúpených obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Kašuba spol. s r. o., Horná 41, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát JUDr. Roman Kašuba, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Cob 435/2014 z 30. októbra 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2015 faxom a 5. marca 2015 poštou doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

a [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 Cob 435/2014 z 30. októbra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 6 Cbr 211/2013-69 z 22. januára 2014 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) zrušil bez likvidácie obchodnú spoločnosť ŠAJGALOIL, a. s., SNP 49, Brezno. Podľa sťažovateľov, ktorí majú byť akcionármi uvedenej spoločnosti na základe osvedčenia o dedičstve vydaného v Brezne súdnym komisárom [REDACTED] pod sp. zn. 4 D 740/06, Dnot 199/06, uvedené uznesenie okresného súdu nenadobudlo právoplatnosť pre vady doručovania a doložka právoplatnosti na ňom bola vyznačená v rozpore so skutočným právnym stavom. Na žiadosť sťažovateľov okresný súd zrušil vyznačenie doložky právoplatnosti na uznesení okresného súdu a uznesením č. k. 6 Cbr 211/2013-85 z 9. júna 2014 ich pribral do konania ako účastníkov a súčasne im doručil uznesenie okresného súdu. Na základe sťažovateľmi podaného odvolania proti uzneseniu okresného súdu rozhodoval o veci krajský súd, ktorý uznesenie okresného súdu napadnutým uznesením odmietol ako podané neoprávnenou osobou. Napadnutým uznesením „*bolo sťažovateľom ako odvolateľom znemožnené domáhať sa preskúmania nesprávnosti a nezákonnosti uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 22.01.2014 č. k. 6Cbr 211/2013-69, ktorým Okresný súd Banská Bystrica rozhodol, že zrušuje spoločnosť ŠAJGALOIL, a.s., SNP 49, Brezno, [REDACTED], zapísanú v obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica v oddiele Sa, vo vložke číslo 664/S bez likvidácie, ktorej sú sťažovatelia akcionármi a súčasne aj veriteľmi.*

Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom uznesení zo dňa 30.10.2014 č. k. 43Cob/435/2014 vychádza z nesprávneho názoru, že uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 22.01.2014 č. k. 6Cbr/211/2013-69 bolo spoločnosti ŠAJGALOIL, a.s. ([REDACTED]) účinne doručené napriek vyššie uvedeným skutočnostiam spôsobujúcim nemožnosť jeho účinného doručenia tak ako k nemu došlo v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod č. k. 6Cbr/211/2013 do rúk osoby [REDACTED].

ktoré boli Krajskému súdu v Banskej Bystrici známe so súdneho spisu resp. z podaní sťažovateľov, s ktorými sa však v odôvodnení svojho uznesenia zo dňa 30.10.2014 č. k. 43Cob/435/2014 Krajský súd v Banskej Bystrici dôsledne nevysporiadal. [REDAKOVANÉ] nebol oprávnený prevziať uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 22.01.2014 č. k. 6Cbr/211/2013-69 za spoločnosť ŠAJGALOIL, a.s. ([REDAKOVANÉ]) a k doručeniu uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 22.01.2014 č. k. 6Cbr/211/2013-69 spoločnosti ŠAJGALOIL, a.s. fikciou podľa § 48 ods. 2 O. s. p. nedošlo.“.

Na základe uvedeného sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd vo veci vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu garantované v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.10.2014 č. k. 43Cob/435/2014 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.10.2014 č. k. 43Cob/435/2014 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predpisov každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010).

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovatelia v podstatnom tvrdia, že napadnutým uznesením krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred

súdom, čo zakladá existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. f) Občianskeho súdneho poriadku. Vzhľadom na obsah v sťažnosti formulovaných dôvodov ústavný súd dopytom na okresnom súde a následne na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zistil, že sťažovatelia podali vo veci 30. januára 2015 dovolanie, ktoré odôvodnili aj uvedeným dovolacím dôvodom. Do rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti nebolo o dovolaní sťažovateľov rozhodnuté, pričom vec bola s podaným dovolaním opakovane predložená najvyššiemu súdu na konanie a rozhodnutie.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu má preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľov najprv a predovšetkým najvyšší súd ako súd dovolací (m. m. III. ÚS 26/09, III. ÚS 109/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 462/2011).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovatelia svoje námietky uplatnili v dovolaní a súbežne aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo dovolacie konanie ešte skončené, bolo na mieste sťažnosť proti napadnutému uzneseniu krajského súdu odmietnuť pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovatelia namietajú, ešte bude rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Podanie dovolania a tiež sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 358/09, III. ÚS 114/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto mimoriadnom opravnom prostriedku.

Ústavný súd sa v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľov prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania

neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľom lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 43 Cob 435/2014 z 30. októbra 2014 (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2015